

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 86

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

În partea de miazăzi a Franței, într-un orășel neînsemnat, se afla un birt* sărăcăcios. Acolo se adunau, la vremea mesei, muncitorii de la o fabrică vecină. Erau lucrători săraci și nu le dădea mâna să se înfrupte din multe feluri. Așa că ștergeau cu miez de pâine sosul farfuriilor până ce nu mai rămânea nimic pe urma lor.

În preajma birtului se oploșise* un câine slab și flămând ca vai de el. Dădea târcoale meselor, dar nu se alegea cu mare lucru. Abia înfuleca, pe ici-colo câteva firimituri căzute pe sub scaune. Să capete un os ori o bucată muiată în sos gros, nici vorbă de așa ceva! Câinele se lîngea și își strâmbase gâtul, tot așteptând să se milostivească vreun mușteriu*.

De la o vreme, băga el de seamă cum merge orânduiala birtului. Ca să-și împuțineze cheltuielile, stăpânul nu tocmise niciun băiat sau fată de serviciu. Fiecare mușteriu se ducea singur la oblonul dinspre bucătărie, suna din clopoțel, își căpăta porția și pleca la masă cu farfuria plină.

„Hm!” își spuse câinile în sine, într-o bună zi. „Mi se pare că e rost să mă înfrupt și eu dacă voi avea puțin noroc.”

Zis și făcut. A așteptat până ce au plecat muncitorii de la masă. Apoi s-a apropiat de oblon și a tras cu dinții de frânghia clopoțelului. Clopotul a sunat, oblonul s-a deschis și bucătăreasa a pus, ca de obicei, o farfurie plină cu mâncare pe pervazul oblonului. Nu s-a uitat să vadă cine sunase. Știa că lucrătorii sunt nevoiași, dar cinstiți; după ce mânca, fiecare trecea pe la teigheaua birtașului să-și plătească porțiile.

Câinele se cățără până la farfurie, înfulecă mâncarea cu mare poftă, și după ce s-a lins pe bot, a plecat frumușel la plimbare.

Așa azi, așa mâine, așa o săptămână. Începuse să se îngrașe. El era cel mai credincios mușteriu al birtului.

Dar cum urciorul* nu merge de multe ori la apă, într-o zi pungașul a fost prins. Cea dintâi pornire a birtașului l-a îndemnat să apuce mătura de coadă și să-i dea vinovatului o lecție strașnică. Însă iscusința animalului îl înduioșase. Nu-l alungă și nici nu-l luă la rost.

Din acea zi îi îngădui să-și ia porția lui pe față, o dată cu mușterii din fiecare zi.

Câinele venea, suna clopoțelul, își căpăta porția, apoi trecea pe la teigheaua, clătînând din coadă, în semn de mulțumire. E drept că își plătea demâncarea acum, păzind birtul și curtea de hoți.

(Cezar Petrescu, **Câinele isteț**)

* birt - restaurant mic și modest;

* mușteriu - client;

* se oploși - a se pune la adăpost, a se pripăși;

* urciur - vas de lut cu gatul strâmt.

A. Limba română

1. Transcrie, din prima propoziție, două cuvinte care conțin diftongi.	4 puncte
2. Transcrie, din al doilea alineat, un cuvânt format prin conversiune și unul prin compunere.	4 puncte
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a adjectivului „slab”.	4 puncte
4. Transcrie, din text, un pronume personal și un adverb de timp.	4 puncte
5. Precizează valoarea morfologică din text a cuvintelor subliniate: „În preajma birtului <u>se oploșise</u> un câine <u>slab</u> și flămând”.	4 puncte
6. Transcrie, din text, un predicat verbal exprimat prin locuțiune verbală și un subiect exprimat prin pronume nehotărât.	4 puncte
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „Fiecare <u>mușteriu</u> <u>se ducea</u> <u>singur</u> <u>la oblonul</u> ”.	4 puncte
8. Transcrie, din primul alineat, două propoziții principale aflate în raport de coordonare.	4 puncte
9. Alcătuește o frază în care verbul <u>a fi</u> să fie regent pentru o propoziție subordonată subiectivă.	4 puncte

B. Înțelegerea textului

10. Precizează un element al cadrului spațial din text.	2 puncte
11. Transcrie, din text, un proverb.	2 puncte
12. Formulează prima idee principală a textului.	2 puncte
13. Stabilește două argumente prin care să demonstrezi că textul de mai sus aparține genului epic.	2 puncte
14. Explică semnificația titlului, prin raportare la textul dat.	4 puncte

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Marin/ Maria Alexandru și ai petrecut o lună din vacanța de vară la bunici, într-o zonă muntoasă, în localitatea Bisoca.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foi de examen**, o scrisoare de 15 - 20 rânduri, adresată părinților tăi, în care să faci o descriere a împrejurimilor casei bunicilor. În cerere, trebuie:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere (scrisoare); **6 puncte**
- să ai un stil și un conținut adecvate textului descriptiv; **8 puncte**
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **4 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării cererii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să prezinți trăsăturile personajului *câinele*, din textul dat la **Partea I** (Cezar Petrescu, *Câinele isteț*). În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- stabilirea tipului de personaj (principal, secundar etc.) și a mijloacelor/ a procedeelelor de portretizare;
- precizarea, în compunere, a trei trăsături ale personajului și a semnificației acestora;
- ilustrarea trăsăturilor, prin raportarea la trei secvențe/ situații din text;
- precizarea relațiilor dintre personajul indicat prin cerință și un alt personaj din text.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 25 de rânduri scrise.